

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันอังคารที่ ๑๗ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ศาสนาอิสลาม

การประพฤติการปฏิบัติธรรมของเรา ให้พวกเราพากันรู้พากันเข้าใจ มันเป็นเรื่อง
ความสงบเป็นเรื่องปัญญา มันเป็นเรื่องปัญญาเป็นเรื่องความสงบ สติปัญญานี้ถึงเป็น
สิ่งที่สำคัญ สติคือความสงบ สติต้องเป็นพื้นฐาน ความสงบต้องเป็นพื้นฐาน
สัมปชัญญะตัวปัญญาควบคู่กันไป ความสงบกับปัญญาควบคู่กันไป

การเจริญสติปัญญาน เป็นสิ่งที่สำคัญ

มันเป็นความสงบกับปัญญาที่ต้องปฏิบัติติดต่อกันไป เป็นศีลเป็นสมาธิ
เป็นปัญญาด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา การปฏิบัติธรรมนี้ไม่มีต่อหน้าและลับหลัง
เป็นบริสุทธิ์คุณทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพร เป็นบริสุทธิ์คุณ ความบริสุทธิ์คุณนี้
เป็นพื้นฐาน เป็นกรรมเป็นกรรมฐาน

การปฏิบัติธรรมคือการมาเจริญสติปัญญานทั้ง ๔ ได้แก่ กาย เวทนา จิต ธรรม
ต้องเป็นความสงบและปัญญา ใจของเราถึงจะไม่ไปตามผัสสะไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม

พระพุทธเจ้าท่านเมตตาบอกเราทั้งหลาย ไม่ให้ประมาทไม่ให้เพเลิดเพลิน เพื่อการประพฤติการปฏิบัติของเรามันจะได้ติดต่อกันเนื่องกันไม่ขาดสาย การประพฤติการปฏิบัติของเรามันจะไม่ขาดไม่ต่างไม่พร้อยด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา

อานาปานสติคือลมเข้าและลมออกของร่างกาย

เราทั้งหลายต้องมีสติในกายด้วยการเจริญอานาปานสติ การเจริญอานาปานสติ เป็นสิ่งที่คอนโทรลได้เป็นอย่างดี

การเจริญอานาปานสตินี้ไม่ใช่เฉพาะอิริยาบถนั่งนะ การเจริญอานาปานสติ เราต้องเอามาใช้ทุก ๆ อิริยาบถ ทั้งยืนเดินนั่งนอน เราต้องเอามาใช้ทุกอิริยาบถ เพื่อเราจะมาใช้มากอนโทรล เหมือนกุญแจที่เราใช้สตาร์ทรถยนต์หรือเครื่องยนต์

เรื่องอานาปานสติก็เช่นเดียวกัน การหายใจเข้าลึก ๆ มีสติรู้ตัวทั่วพร้อม หายใจให้อิ่ม หายใจให้มีความสุข เราก็กลั่นลมหายใจไว้ เพื่อให้ร่างกายได้รับออกซิเจน เพื่อลมหายใจจะอัดเข้าไปอยู่ในปอด กลั่นใจไว้ ใจจะขาดก็ปล่อยลมออกมา เป่าลมออกมา ทำอย่างนี้หลาย ๆ ครั้ง ผู้ที่ฟังท่านทั้งหลายมันจะสงบได้นะ

ผู้มีปัญญาทั้งหลายมันฟังท่าน นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายมันฟังท่าน เราใช้หลักการ อย่างนี้ได้ นะ ที่เค้าใช้ออกซิเจนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ก็ใช้หลักการ เดียวกันนี้แหละ เพราะใจมันไปตามผัสสะไปตามอารมณ์ ไปตามธาตุ ตามขันธ ตามอายตนะ ออกซิเจนมันไม่สมบูรณ์ จิตมันส่งออกภายนอก

หลงปุ่ดูลย์ท่านตรัสว่า จิตส่งออกนั้นมันขาดคุณนะ มันไม่สมดุล มันเสียออกซิเจน

การมีสติมีสัมปชัญญะ เราอาศัยหลักการเจริญสติปัฏฐาน มีสติรู้ตัวทั่วพร้อม หายใจเข้าให้มีความสุข กลับลมหายใจไว้สักหน่อย เพื่อก่อนออกซิเจนจะเข้าสู่สมอง เข้าสู่ปอด กลับใจไว้สักหน่อย แล้วหายใจออก เผยลมออก เป่าลมออก เพื่อจะได้ เอาของเสียออกไป เราต้องใช้ทุก ๆ อิริยาบถนะ ไม่ใช่เฉพาะอิริยาบถนั่ง

บางที่เราไม่เข้าใจ เราจะไปทำเฉพาะอิริยาบถนั่ง

พระบางรูปติดนิสัยการเจริญอานาปานสติเฉพาะอิริยาบถนั่ง

เราต้องเข้าใจ การปฏิบัติธรรมมันเป็นอริยมรรค คือมรรคมีองค์แปด เหมือนต้นไม้อันหนึ่งที่ได้อาหารของต้นไม้อันหนึ่งต้นนั้นมันไม่ใช่ได้อาหารเฉพาะรากอย่างเดียว มันต้องได้ทั้งรากทั้งใบทางกิ่งทางยอดตลอดปริมณฑล แสงแดดอากาศออกซิเจน ถึงจะมีวิตามินเกลือแร่แร่ธาตุ ต้นไม้ต้นหนึ่งถึงจะเจริญเติบโตสง่างาม ให้เราเข้าใจ การเจริญอานาปานสตินี้ สติในกาย เวทนา จิต ธรรม มันต้องมีอยู่กับเราอยู่ทุกหนทุกแห่งที่เรามีลมปราณ เราทั้งหลายน่าจะรู้มากเรียนมากฟังชานมาก

พระกรรมฐานนะที่หลวงปู่มั่นสอนให้เจริญอานาปานสติ ควบคู่กับพุทโธ ก็หมายถึงสติปัฏฐานทั้ง ๔ นี้แหละ กาย เวทนา จิต ธรรม ที่เป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม

วันหนึ่งคืนหนึ่งให้เรารู้หน้าที่การงานของตัวเอง ให้รู้เรื่องของกรรม เรื่องกฎแห่งกรรม เรื่องผลของกรรม งานของเราเป็นงานทำที่สุจริตแห่งความดับทุกข์ เป็นงานหยุดวิภวสงสาร หยุดสังสารวัฏ หยุดความปรุงแต่ง ด้วยความรู้ความเข้าใจ

ที่เราเห็นเค้าเอาออกซิเจนขนาดเล็กละมาใส่ครอบจมูกคนป่วยนี้
คือการเอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกาย เอาออกซิเจนเข้าสู่ปอด เอาออกซิเจนเข้าสู่เส้นเลือด
เข้าสู่สมอง ที่เรามองดูแล้วรู้สึกอึดอัดรำคาญ ความอึดอัดรำคาญคืออาการ
ของตัวตนนะ เรามีตัวมีตนเรถึงอึดอัดรำคาญ

ความเคยชินเราทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย ปล่อยปะละเลยตัวเองจนเคยชิน
เลยเห็นความถูกต้องเป็นสิ่งที่รำคาญ เห็นความสงบเป็นสิ่งที่รำคาญ

คนเราคนส่วนใหญ่ไม่นึกกลัวความตาย แต่กลัวความเจ็บไข้ไม่สบาย กลัวทุกข์
ทรมาน ความคิดอย่างนี้แหละมันเป็นตัวเป็นตน ความคิดอย่างนี้มันไม่ถูกต้องนะ
ความคิดอย่างนี้มันลิดรอนความสงบ มันทำให้ใจของเราไม่สงบ ทำให้ใจของเรา
ไม่สบายนะ

เราต้องรู้เข้าใจ ทุกอย่างนะมันเป็นธรรมเป็นธรรมชาติของตัวมันเอง
เราจะไปลิดรอนธรรมชาติมันไม่ได้ เราจะไปก้าวก่ายธรรมชาติมันไม่ได้

ปัญญาเราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้สงบไม่ไปรบกวน อานาปานสตินี้จะช่วยเราได้นะ

ให้เราพากันเจริญอานาปานสติทุก ๆ อิริยาบถเลย สำหรับนักบวชแล้ว
ควรจะเจริญอานาปานสติทุก ๆ อิริยาบถ อิริยาบถทั้ง ๔ ยืน เดิน นั่ง นอน
เพื่อคอนโทรลให้เราอยู่กับความสงบ อยู่กับปัญญา อยู่กับศีล อยู่กับสมาธิ
อยู่กับปัญญาด้วยอานาปานสติ เพื่อเราจะได้ตัดดวงจร เราจะได้ตัดดวงจรทางตา หู จมูก
ลิ้น กายใจด้วยอานาปานสติ

ถ้ามันฟังชานมาก มีเรื่องมีราวมาก ปัญญามาก ก็ให้กลั่นลมหายใจเสียเลย หายใจเข้าลึก ๆ ให้อึม ๆ แล้วกลั่นลมหายใจ ทำอย่างนี้หลาย ๆ ครั้งติดต่อกันเนื่อง เราทุกคนก็จะสงบได้ด้วยอานาปานสติ

ฝึกอานาปานสตินะ ฝึกมันทุกอิริยาบถเลย เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม ฝึกหายใจเข้าก็ให้มันรู้ว่ามันไม่เที่ยงไม่แน่ หายใจเข้าสู่ร่างกาย เพื่อไปหล่อเลี้ยงสรีระ ร่างกาย หายใจออกเอาของเสีย เอาสารพิษ เอาของเสียต่าง ๆ ออกไป

ผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ต้องรู้การรู้งานของตัวเอง งานของตัวเองคืองานประพฤติกงานปฏิบัติธรรม เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาที่ประกอบด้วยความดี เป็นงานปฏิบัติธรรม เจริญสติสัมปชัญญะ

อดีตที่ผ่านมาแล้วก็ตัดวงจรไม่ให้อดีตมาปรุงแต่งเราได้ อนาคตที่ยังมาไม่ถึง ก็ตัดวงจรไม่ให้อนาคตมาปรุงแต่ง เน้นที่ปัจจุบันนี้แหละ ปัจจุบันต้องมีสติ รู้ตัวทั่วพร้อม ให้มีปิติให้มีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติ ว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้น ลมเข้าก็ไม่เที่ยง เตี้ยวลมมันเข้าใจ ลมมันพักผ่อนเลี้ยงร่างกาย เตี้ยวมันก็ออกมา เอาของเสียเอาคาร์บอนไดออกไซด์เอาของเสียเอาสิ่งปฏิกูลออกไป

ทุกอย่างนั้นมีแต่ผ่านไปผ่านมา มันเป็นเพียงการสัญจรไปมาของลมเข้าลมออก ทุกอย่างไม่ใช่ไม่ใช่ตนเลย ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ เกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วก็ดับไป ไม่มีอะไรยั่งยืน ไม่มีอะไรแน่นอน มีแต่เกิดขึ้นตั้งอยู่แล้วดับไป

เราทั้งหลายต้องรู้ธรรมรู้สภาวะธรรม เราจะได้รู้เรื่องอดีตที่ผ่านมา เราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราก็พากันเวียนว่ายตายเกิดเพราะความไม่รู้ไม่เข้าใจ

การปฏิบัติธรรมคือความรู้ความเข้าใจคือเจตนา

การปฏิบัติธรรมคือการปฏิบัติธรรม ถึงไม่มีต่อหน้าและลับหลัง ถ้ามีต่อหน้า
ลับหลังนั้นไม่ใช่การปฏิบัติธรรม มันคือปฏิบัติตัวตน

เราทั้งหลายน่าจะพากันมาเสียสละ เสียสละในการเดินทางในวัฏสงสาร
เราทั้งหลายน่าจะพากันมาเสียสละ เสียสละในการเดินทางในวัฏสงสาร

ถึงโลกนี้จะอโรยจะแซบจะล้าจะนัวจะหรรษาจะอะไรก็ช่างหัวมัน

เราต้องมาเสียสละ มีความสุขในการเสียสละ มนุษย์เราได้รับทรัพยากร
ที่ประเสริฐ มนุษย์เราต้องพากันมาเสียสละ

เราดูตัวอย่างแบบอย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเป็นผู้ทรงเสียสละ
ท่านบวชเพื่อสรีระร่างกายเสียสละให้ร่างกายเพื่อธาตุเพื่อขันธ
เพื่ออายตนะวันละ ๔ ชั่วโมง เสียสละให้กับเทพเทวาหมู่มวลมนุษย์สรรพสัตว์ทั้งหลาย
๒๐ ชั่วโมง ชีวิตขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีแต่เสียสละ ถ้าเราไม่เสียสละ
มันก็ไปไม่ได้ เราต้องรู้เข้าใจ

ความเป็นพระนั้นให้เรารู้เข้าใจ ความเป็นพระนั้นคือเป็นธรรมชาตินะ
ธรรมชาตินิวิฐิตคุณ ธรรมชาตินี้เป็นประภัสสร ความแก่ความเจ็บความตาย
ความพลัดพรากนั้นถือว่าเป็นประภัสสร เป็นใหญ่ในสิ่งนั้น ๆ เป็นใหญ่ในธรรมนั้น ๆ

เราต้องรู้เข้าใจเราจะไม่ได้ไปลิตรอนสิทธิของความถูกต้อง เราจะไม่ได้ก้าวภายใน
ในความถูกต้อง ที่เราชอบพูดกันว่าลิตรอนสิทธิ

มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ความรู้ความเข้าใจนี้ยกเลิกการลิดรอนสิทธิ

เราจะยกเลิกการลิดรอนสิทธิได้เราก็ต้องสงบ สงบด้วยพระธรรมพระวินัย
สิกขาบทย่อยใหญ่ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านวางไว้เป็นหลักการ
อุดมการณ์อุดมธรรม พระธรรมพระวินัยสิกขาบทย่อยใหญ่มีแปดหมื่นสี่พัน
เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรมเพื่อเป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณ เพื่อเป็นอุปกรณ์
เป็นกรรมกรที่เราจะเอามาใช้เอามาปฏิบัติ เราจะเดินทางก็ต้องมีเสบียงมีอุปกรณ์
เสบียงคือธรรมคือธรรมบุญ

พูดถึงกรรมให้เรารู้จักนะ ถ้าเราไม่รู้กรรม ไม่รู้กฎแห่งกรรม ไม่รู้ผลของกรรม
เราไม่รู้เรื่องการประพฤติกการปฏิบัตินะ

เราต้องรู้กรรมรู้เวรรู้ภัย กรรมมันเป็นระบบความคิด คำพูด การกระทำ
กิริยามารยาท อาชีพ มันเป็นเรื่องของใจที่ไม่รู้กรรม ไม่รู้กฎแห่งกรรม ไม่รู้ผล
ของกรรม

เค้าจะส่องกระจกเงาหน้าเค้าต้องนั่งนะ คนวิ่งส่องกระจกเงาไม่ชัดเจนนะ
คนจะส่องกระจกเงาเห็นเงาตัวเองได้ชัดเจนมันต้องหยุด มันต้องนิ่ง มันต้องหยุด
มันต้องนั่งนะ

เหมือนแพทย์ที่หมอตัด แพทย์นี้มีปัญญาได้เรียนได้ศึกษาเรื่องสรีระร่างกาย
เรื่องเส้นประสาทต่าง ๆ เส้นเลือดต่าง ๆ เค้ามีความรู้ความเข้าใจ แต่ความรู้
ความเข้าใจนั้นต้องอาศัยความนิ่งนะ อาศัยความสงบ อาศัยความพอดี อาศัย
การคอนโทรลในปัจจุบันนะ ถึงจะผ่าตัดได้

เช่นหมอสมอง ผ่าตัดสมองต้องนิ่ง ต้องใจสงบ จิตต้องว่าง ด้วยใช้เวลาติดต่อกันต่อเนื่องกัน ผ่าตัดสมองนะ ใช้เวลาหลายชั่วโมงนะ ผ่าตัดสมองใจร้อนไม่ได้ ความสงบกับปัญญาต้องไปพร้อมกัน มันเป็นความพอเพียงเพียงพอมันเป็นความพอดี ความสงบกับปัญญามันถึงไปพร้อม ๆ กัน

เราทั้งหลายนะไม่อยากเจริญอานาปานสติ ไม่อยากเจริญสติสัมปชัญญะ อยากจะทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย อย่าลืมว่าการทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย มันไม่ได้คอนโทรลตัวเองนะ มันปล่อยไปตามสัญชาตญาณ มันเป็นการไม่ได้ประพฤตินี้ ไม่ได้ปฏิบัติธรรมนะ มันเป็นการปล่อยปะละเลยทำให้เราทั้งหลายเสียกาลเสียเวลานะ ให้เวลากลับคืนเราไปด้วยความแก่ความชรา

ให้เราเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่ประเสริฐ ที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์

เราทั้งหลายต้องหยุดตัวเองพัฒนาตัวเองให้เข้าถึงความว่างด้วยศีล ให้เข้าถึงความว่างด้วยสมาธิ ให้เข้าถึงความว่างด้วยปัญญาที่เป็นบริสุทธิ์คุณ

เราคิดดูดี ๆ นะ ทกอย่างนั้นจึงเป็นสิ่งที่สัจจรไปมาเท่านั้นนะ สิ่งเดิมแท้คือความว่างนะ สิ่งที่สัจจรไปมามันเป็นของชั่วคราวนะ

เราคิดดูดี ๆ สิเรามีตารูปมันถึงมี เรามีหูถึงมีเสียง เรามีจมูกถึงมีกลิ่น เรามีลิ้นถึงมีรส มีกายถึงมีสัมผัส มีใจถึงมีเรื่องจิตเรื่องใจ เราต้องรู้ว่าเพราะเหตุปัจจัยมันมี ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะไปของมันเรื่อย เราทั้งหลายจะหมุนไปผัสสะ หมุนไปตามสิ่งแวดล้อม นั่นแหละคือวัฏฏสงสาร นั่นแหละคือการเวียนว่ายตายเกิด

เราทุกคนกว่าจะรู้เข้าใจมันแก่ไปเสียแล้ว มันเจ็บไปเสียแล้ว มันตายไปเสียแล้ว

อริยสัจสี่... ทำไมพระพุทธเจ้าท่านเรื่องทุกข์ก่อนนะ ท่านไม่ได้พูดถึงเรื่องเหตุเกิดทุกข์นะ ท่านพูดถึงทุกข์ก่อน ท่านพูดเรื่องทุกข์ พูดเรื่องเห็นในวัฏฏสงสาร เห็นภัยในการเวียนว่ายตายเกิด จะได้ว่าทุกข์มันเกิดจากอะไร เกิดจากเราไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกิดจากเราเพลิดเพลिनอยู่ เกิดมจากเราประมาท เกิดจากเราปล่อยปะละเลย ไม่เห็นความสำคัญในการประพฤติการปฏิบัติ

พระพุทธเจ้านะถึงตรัสว่า ความประมาทความเพลิดเพลिन การไม่เห็นภัยในวัฏฏสงสารนี้เป็นสิ่งที่สำคัญนะ ความละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาปนี้เป็นสิ่งที่สำคัญ

อย่างมนุษย์รวยหรือว่าเทวดารวยพระพรหมรวยนี้มันไม่เห็นอริยสัจสี่นะ

นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายคนรวยทั้งหลายไม่เห็นอริยสัจสี่ ไม่รู้จักทุกข์ ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ไม่รู้ข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมีแต่ความสะดวกความสบาย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะมาตรัสรู้ท่านถึงมาตรัสรู้ในภพภูมิแห่งความเป็นมนุษย์

เรามีความแก่ความเจ็บความตายความพลัดพรากอายุขัยก็อยู่ในระหว่างศตวรรษหนึ่งคือร้อยปี พอที่จะปฏิบัติติดต่อกันได้ ถ้าอายุสั้นอายุน้อยเกินไปก็ยังไม่ถึงหลักไม่ได้ ถ้าอายุมากเกินไปก็คิดว่าชีวิตนี้เป็นอมตะ

พวกมนุษย์รวย เทวดารวย พรหมรวยนะถ้าไม่สดับรับฟัง หรือว่าได้เรียนได้ศึกษาเรื่องวิทยาศาสตร์แล้วไม่ได้ศึกษาเรื่องจิตเรื่องใจไปพร้อม ๆ กัน มันจะไม่รู้เรื่อง

อริยสัจสี่มันจะพัฒนาตั้งแต่วิทยาศาสตร์มีการเรียนการศึกษาเพื่อตัวเพื่อตน มีการทำงานเพื่อตัวเพื่อตน รับราชการเป็นนักการเมืองเพื่อตัวเพื่อตน เป็นนักศาสนา เป็นนักบวชเพื่อตัวเพื่อตน อะไรก็เพื่อตัวเพื่อตน

เราหลายถึงต้องมาเจริญสตินะ สติปัญญา ธรรมะคือความสงบ ธรรมะเป็น ปัญญาความสงบ ธรรมะนั้นคือรู้ อริยสัจสี่คือรู้ทุกข์ รู้เหตุเกิดทุกข์ รู้ข้อปฏิบัติ ถึงความดับทุกข์

เราทั้งหลายต้องเป็นตัวของเราเอง ตัวของเราเองนั่นคือธรรมคือสภาวะธรรมนะ ตัวของเราเองไม่ใช่นิติบุคคลตัวตนนะ ตัวของเราคือธรรมะคือธรรมชาติ คือความเป็นประภัสสรนะ ตัวตนคือความสงบตัวตนคือปัญญา ตัวตนนั้นนะคือรู้เรื่องธรรม รู้เรื่องสภาวะธรรม ความสงบระงับสังขารทั้งหลายนั้นจึงจะเข้าถึงความสงบ เข้าถึงธรรม เข้าถึงความเป็นประภัสสรนะ พระนิพพานนะถึงเป็นสิ่งที่ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ รู้เข้าใจในสิ่งทั้งหลายนะเพียงสัจจรไปมา

ถามว่าการประพฤติการปฏิบัตินี้จะปฏิบัติถึงไหนถึงจะได้หยุด

การปฏิบัติธรรมไม่ใช่หยุดหรือไม่หยุดนะ มันเป็นความรู้คู่กับการประพฤติ การปฏิบัติ มันเป็นความพอเพียงเพียงพอ มันเป็นความรู้คู่กับการประพฤติการปฏิบัติ

การปฏิบัติธรรมคือคิดดี ๆ ที่ประกอบด้วยปัญญาจนสิ้นลมปราณ พุทฺธิ ๆ กิริยามารยาทดี ๆ จนหมดลมปราณนั้นแหละ อาชีพก็เป็นอาชีพที่ดี ยกเลิกสิ่งที่ไม่ดี จนหมดลมปราณนั้นแหละ ใจคิดแต่เรื่องดี ๆ ประกอบด้วยปัญญาจนหมดลมปราณ นั้นแหละจนหมดอายุขัยนั้นแหละ

ให้เข้าใจในเรื่องการประพัตติการปฏิบัติ ถ้าเรายังคิดว่าหยุดหรือไม่หยุดนี้ มันเป็นตัวเป็นตนนะ มันยังเป็นความปรุงแต่ง ให้เรารู้เข้าใจ

พระนิพพานนี้ไม่มีความปรุงแต่ง ไม่มีได้มีเสีย ไม่มีหยุดไม่มีไป ให้เรารู้ให้เข้าใจ

เราอยู่ที่ไหนมีธาตุทั้ง ๔ มีขันธทั้ง ๕ มีอายตนะ ๑๒ นั้นแหละคือการปฏิบัติธรรม นั้นแหละคือความสงบ นั้นแหละคือปัญญา นั้นแหละคือพระนิพพาน เป็นธรรมชาติ ที่บริสุทธิ์ เป็นความสงบเป็นปัญญา

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะไปหาความสงบจากสิ่งที่ไม่มีนะ ความสงบจากสิ่งไม่มี มันจะมีประโยชน์อะไร อย่างคนตายนี้มันก็ตายแล้วไม่มีประโยชน์อะไร อย่างคนตาบอดก็ไม่มีประโยชน์อะไร อย่างคนหูหนวกนี้ก็ไม่มีประโยชน์อะไร อย่างคนเป็นอัมพฤกษ์อัมพาตก็ไม่มีประโยชน์อะไร เราต้องเข้าใจเรื่องพระนิพพาน พระนิพพานมันเป็นความว่างจากสิ่งที่มีอยู่ รู้เข้าใจว่าสิ่งที่สัญจรไปมาทางตาหูจมูก ลิ้นกายใจนั้นเป็นเพียงเหตุเพียงปัจจัยที่สัญจรไปมาเพียงชั่วคราวชั่วคราเท่านั้น

เราจะอยู่ที่ไหนก็พากันเจริญสติปัฏฐานทั้ง ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม เราจะได้รู้จัก หลักการในการประพัตติการปฏิบัติ มาเสียสละความไม่ถูกต้อง เสียสละวิถุฏสงสาร อะไรมันจะอ่อยจะแซบจะล่ำจะนัว ช่างหัวมัน ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ท่านตรัสว่าอะไรก็ช่างหัวเผือกช่างหัวมัน

เรารู้ข้อสอบ เราตอบด้วยการประพัตติการปฏิบัติ เรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพัตติการปฏิบัติ เพราะเราไม่ต้องมีความทุกข์ ธรรมะเป็นที่ทำที่สุด แห่งความดับทุกข์

การประพาศติการปฏิบัติถึงเป็นปีติเป็นสุขเป็นเอกัคคตา ก้าวไปด้วยปีติสุข
 เอกัคคตา เมื่อมันผ่านไปแล้ว มันเกษียณแล้วเราก็ปล่อยก็วาง เพราะสิ่งที่มัน
 ผ่านไปแล้วมันเอากลับคืนมาไม่ได้ สิ่งที่ยังมาไม่ถึงก็มันอาจจะไปตามเราคิด
 หรืออาจจะไม่ไปตามเราคิด ไม่ต้องไปวิตกกังวล ปัจจุบันนี้แหละเราต้องเข้าสู่ความว่าง
 จากความรู้ ความเข้าใจ ชีวิตของเรามันจะเป็นพระนิพพานด้วยศีลด้วยสมาธิ
 ด้วยปัญญาที่รู้แจ้งเห็นจริงตามความเป็นจริงของอริยสัจสี่ มันจะเป็นสติปัญญาน
 มันจะเป็นกาย เวทนา จิต ธรรม

เรามามีปีติมีความสุขมีเอกัคคตาในการเจริญอริยมรรคที่เป็นศีลเป็นสมาธิ
 เป็นปัญญาในปัจจุบัน ถ้าเราไม่มีความสุขในการประพาศติการปฏิบัติ เราก็จะเป็น
 โรคซึมเศร้านะ เราต้องมีปีติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพาศติการปฏิบัติ

เราไปอยู่ไหนทำอะไรก็มีหลักการอย่างนี้ อย่าไปชี้เกียจชีคร้าน เพราะความ
 ชี้เกียจชีคร้านนั้นคือวิภูฏสงสาร ความชี้เกียจชีคร้านนั้นคือตัวคือตน ทำอะไรตามใจ
 ตามอหยาศัย้นั้นคือการปล่อยปะละเลยหน้าที่ การทำอะไรตามใจตามอหยาศัย
 มันคือบุคคลที่ตั้งอยู่ในความเพลิตเพลินความประมาทความหลง มันไม่ใช่
 การปล่อยวาง มันเป็นการปล่อยปะละเลย

เราอยู่ที่ไหน เมื่อเรารู้เข้าใจทุกคนก็เป็นพระได้

พระนั้นคือผู้รู้เข้าใจ มีปีติมีความสุขในการประพาศติการปฏิบัติทุกคนก็เป็นพระ
 ได้กันทั้งนั้น ไม่มีใครไม่เป็นพระ ผู้ที่ไม่เป็นพระคือผู้ที่เอาความหลงนำชีวิต
 ไม่เอาธรรมนำชีวิต คนนั้นแหละเป็นพระไม่ได้

ผู้ที่เป็นพระไม่ได้มีแต่คนบ้า เพราะคนบ้าน่ะ จะเป็นคนบ้ามาจากบุญกรรมเก่า หรือคนบ้าที่เอาตัวตนนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตนี้มันก็จะเป็นคนบ้า สมองมันก็จะเสีย เพราะตัวตนนั้นมันคือคนบ้า ความบ้าหรือตัวตน ความบ้าคือสมองเสีย ข้าราชการ นักการเมืองเค้าไม่เอาเรื่องกับคนบ้าคนสมองเสีย ทางฝ่ายพระศาสนาเค้าก็ไม่เอาเรื่อง กับคนบ้าคนสมองเสียนะ

เราเอาตัวเป็นที่ตั้งให้รู้นะ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งคือคนที่มีเชื้อบ้านะ

การบำเพ็ญบารมีไม่ใช่เราจะมาเอา เราจะมามี เราจะมาเป็นนะ เรามาเสียสละนะ มามีความสุขในการเสียสละ ถ้าเราเข้าใจ เรามามีความสุขในการเสียสละ

ผู้ที่รู้เรื่องอริยสัจสี่ รู้เรื่องกรรมรู้เรื่องกฎแห่งกรรมรู้เรื่องผลของกรรม ให้เข้าใจนะ คือผู้ที่เสียสละไม่เอาอะไรนะ ถ้าเราไม่เข้าใจเราก็จะมาเอา

เราเข้าใจนะ เราอยู่ดี ๆ เราก็มีทุกข์มากพออยู่แล้ว มีความแค้นความเจ็บความตาย ความพลัดพรากพอแล้ว เราจะมาเอาอะไรอีก เรียนหนังสือก็เพื่อจะเอา ทำงานก็เพื่อจะเอา กายวาจาภิรียมารยาทก็เพื่อจะเอา เราไม่เอาอย่างไม่พอ เราต้องมีความสุข ในการเสียสละอีกต่างหาก ให้เราเข้าใจอย่างนี้นะ

การให้ทานก็คือการเสียสละ การให้ทานไม่ใช่เราจะมาเอาสวรรค์ เอาความร่ำ ความรวย เราจะมาเอาอะไรนะ เรามาเสียสละ ไม่หวังอะไรตอบแทน ไม่หวังให้เค้า ชมเชยนะ ไม่หวังเค้าตอบแทนนะ มันไปหวังให้คนอื่นโอเค ให้คนอื่นเค้าอนุโมทนา เค้าจะไม่โอเคไม่อนุโมทนาก็ช่างหัวเค้า เราต้องเสียสละ เสียสละตัวเสียสละตน เสียสละในวัฏฏสงสาร เสียสละในการเวียนว่ายตายเกิด

เราคิดดูดี ๆ นะ การให้ทานการบริจาคทาน การให้ทานการเสียสละยังได้
 ใบนุโมทนา เพื่อไปยกเว้นภาษีนะ นี่ก็คือการให้ทานเพื่อยังหวังอะไรตอบแทน
 หวังได้ยกเลิกภาษีนะ ยังเป็นการอาบน้ำที่ไม่สะอาดบริสุทธิ์นะ มันเป็นอาบน้ำ
 ด้วยน้ำหอมหรือว่าอาบน้ำด้วยนมด้วยโคลนหรือด้วยของปฏิกูลนะ

การทำอะไรหวังอะไรตอบแทน มันไม่ใช่บริสุทธิ์คุณนะ มันไม่ใช่ความสงบแท้นะ
 มันไม่ใช่ปัญญาแท้นะ ไม่ใช่สติ ไม่ใช่สัมปชัญญะ มันแฝงด้วยตัวตนนะ

เราต้องรู้ต้องเข้าใจ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจการประพฤติกการปฏิบัติของเรา
 มันจะเป็นความต่างความพร้อย ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ การดำเนินชีวิตของเรา
 มันจะพังทลายเหมือนตึก สตง.นะ เห็นมัย ตึก สตง. พังทลาย ชีวิตของเรา ถ้าเราไม่รู้
 อริยสัจสี่ ไม่รู้ไม่เข้าใจ ชีวิตนั้นย่อมพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

ตึก สตง.อยู่ที่กรุงเทพมหานคร ตึก ๓๐ กว่าชั้น ตึก สตง.ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ
 เอาความหลงนำชีวิตเอาทุจริตนำชีวิต ชีวิตมันเลยพังทลาย ชีวิตมันพังทลาย
 ตึกสตง.มันพังทลายด้วยนิติบุคคลตัวตนพังทลายด้วยทุจริตมันจะไปแก้ไขตั้งแต่
 ภายนอกมันจะไปพัฒนาตั้งแต่วิทยาศาสตร์จะไปเอาความสุขบนความหลง
 ชีวิตเลยพังทลายนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนะ เราคิดดูดี ๆ นะ ตึกใหญ่กว่าสูงกว่าตึก สตง.ตั้งหลาย
 สิบตึกที่กรุงเทพมหานครที่ปริมณฑล เค้าไม่พังทลายเหมือนตึกสตง. เพราะพอที่จะรับ
 น้ำหนักได้ ไม่ใช่ไม่โกงกินคอร์รัปชันนะ แต่เค้าโกงกินคอร์รัปชันน้อยพอที่จะรับ

แผ่นดินไหวจากมณฑลพะเยาประเทศพม่า ศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่เมืองมณฑลพะเยา ประเทศพม่าห่างไกลกันตั่งนับพันกิโล

นี้ให้เรามองเห็นในแง่มุมความไม่ถูกต้องนะ ชีวิตที่เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

เราทั้งหลายถึงต้องเป็นผู้ละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เห็นภัยในวัฏฏสงสาร รู้จักความคิดรู้จักอารมณ์เหมือนท่านพระอาจารย์ลี ธมมธโร สมุทฺธปฺรภาการ ท่านรู้จักความคิดการปรุงแต่งของตัวเอง

เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง ชีวิตของเราทั้งหลายมันก็ต้องพังทลาย เพราะมันไม่ถูกต้อง มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. นี้แหละ

ตึก สตง.ที่อยู่กรุงเทพมหานครอยู่เมืองหลวงอยู่เมืองกรุง เป็นศูนย์รวมของประเทศ เหมือนสมองเป็นศูนย์รวมของร่างกาย เหมือนหัวใจเป็นศูนย์รวมของสรีระร่างกาย

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่บริหารประเทศ บริหารแผ่นดินไม่เข้าใจ ในการประพฤติกการปฏิบัติ เอาแต่ความรู้เอาแต่วิทยาศาสตร์เอาแต่ตัวเอาแต่ตน ไปแก้แต่สิ่งภายนอก ไม่ได้แก้ตัวเองไปพร้อม ๆ กัน

การพัฒนาวิทยาศาสตร์มันต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันมันถึงถูกต้องนะ พัฒนาทั้งภายนอกภายในด้วยความรู้ความเข้าใจให้ครบวงจร อริยมรรคองค์แปด ถึงเป็นความรู้ความเข้าใจ เพื่อการประพฤติกการปฏิบัติมันจะได้สมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีพด้วยความถูกต้อง

มันต้องรู้ธรรมรู้ปัจจุบันธรรม รู้ธรรมธรรมนุญนะ ถ้าเราไปจัดการแต่สิ่งภายนอก เราไม่ได้จัดการตัวเองมันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี่นะ

การบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่น มันต้องรู้เข้าใจแล้วมีปิติมีสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์

ถ้าเรามีปิติมีสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติมันก็มีความสุขอยู่แล้ว ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราต้องรู้จักการประพฤติการปฏิบัติ ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีวะ เราต้องเน้นมาที่ตัวเราในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของตัวเอง ให้มันสมบูรณ์ เราทั้งหลายจะไม่ได้พังทลายเหมือนตึก สตง.

ถ้าใครมีตัวมีตนบุคคลนั้นคือทุจรีตนะ เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าทุจรีตนั้นคือตัวตนนะ ใครเอาตัวตนนำชีวิตบุคคลนั้นคือบุคคลที่ทุจรีต เราต้องรู้จักธรรมรู้จักธรรมนุญ ปัญหาต่าง ๆ นั้นมันอยู่ที่ทุจรีตนะ

การที่จะบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่นต้องยกเลิกทุจรีต ถึงจะเป็นนักบริหาร ตัวเองนักบริหารคนอื่นด้วยการรู้เข้าใจในการบริหารในการปฏิบัติ

ตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งให้เราเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นตำแหน่งที่ให้เรามาเสียสละ มารับผิดชอบโฝกัสนในการประพฤติการปฏิบัติ ไม่ใช่ตำแหน่งที่ให้พวกเราทั้งหลาย มาทุจรีตนะ

ให้ถือว่ามันเป็นตำแหน่งที่ทรงเกียรติมีเกียรติมีศักดิ์ศรี เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง มันจะมีเกียรติมีศักดิ์ศรีได้อย่างไร ถึงพวกเราทั้งหลายจะพากันใส่สุทผูกเนคไท เป็นผู้ทรงเกียรติมันก็ไม่เป็นผู้ทรงเกียรตินะ มันเป็นผู้ทรงความหลงต่างหาก ทรงความโง่ความหลงมกต่างหากละ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเราจะเข้าถึงบริสุทธิ์คุณ เข้าถึง ธรรมบุญเข้าถึงรัฐธรรมบุญไม่ได้ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันเป็นอบายมุขอบายภูมินะ มันตกอยู่ในภพภูมิของ ๓๑ ภพภูมิ

ในภพภูมิของวิภูฏสงสารนี้มีอยู่ ๓๑ ภพภูมิ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะอยู่ใน ระนาบของ ๓๑ ภพภูมินี้แหละ

เค้าถึงมีศัพท์ว่าคน คนนี้หมายถึงตัวถึงตน หมายถึง ๓๑ ภพภูมินี้แหละ ภพภูมิที่เวียนว่ายตายเกิดมีทั้งหมด ๓๑ ภพภูมิ

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ประพฤติปฏิบัติ เราจะได้ย่ำต๊อกกับความหลงที่มีศัพท์ ว่า “คน” คนนี้ความหมายหมายถึงความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจนั้น มันจะวกลงอยู่ที่เก่า มันจะเป็นผู้ไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา สัมผัสกับอะไรก็ไปกับ สิ่งนั้น ๆ อยู่ในภพภูมินั้น ๆ

เรารู้เราเข้าใจเราจะได้หยุดภพภูมินั้น ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติ การปฏิบัติ เพื่อเราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเค้าเรียกว่ามันหลง มันวกลงในความหลงอย่างนั้น จิตใจวกลง อย่างนั้นมันจะไปไหนไม่ได้ มันจะเป็นได้แต่เพียงคนเป็นได้แต่เพียงความหลง

หัวใจของบุคคลนั้นมันจะอยู่ในระนาบแห่งความหลงหรือว่าหัวใจบ่อนคาสีโน เอาตัวตนเป็นที่ตั้งคือหัวใจบ่อนคาสีโน หัวใจบ่อนทำลายความถูกต้อง หัวใจบ่อนความหลง

ให้เรารู้เข้าใจ เราจะได้เห็นภัยในความไม่ถูกต้องเห็นภัยในวัฏฏสงสาร ด้วยปัญญาบริสุทธิ์คุณ ด้วยเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ พอใจยินดีมีปีติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตร หัวใจของเราทั้งหลายจะได้หยุดอบายมุขอบายภูมิ

เราทั้งหลายถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายจะพากันคิดว่า ความสุขทั้งหลาย ได้มาจากสิ่งที่อำนวยความสะดวกความสบายด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์ อันนี้จริงอันนี้ถูกต้อง ความสุขทั้งหลายมันอยู่พัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์

เราทั้งหลายต้องมีสัมมาทิฐิเราต้องมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาวิทยาศาสตร์ ก็ต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน ถ้าเราพัฒนาวิทยาศาสตร์มันก็ยังเป็นนิติบุคคล ตัวตนอยู่

เราต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันด้วยความรู้ความเข้าใจเราทั้งหลายนะ ถึงเป็นการพัฒนาครบวงจรด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจก็จะเอาความหลง นำชีวิตเอาวิทยาศาสตร์นำชีวิต

เราต้องเอาทั้งวิทยาศาสตร์เอาทั้งจิตใจไปพร้อม ๆ กันนะ

เราอย่าไปคิดว่าประเทศสิงคโปร์นั้นนะประเทศเล็ก ๆ เท่าอำเภอหนึ่งของเมืองไทยก็ได้ คำพัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์เป็นหนึ่งในเอเชีย เพราะเค้าตั้งบ่อนคาสิโน มาเป็นส่วนหนึ่งของประเทศจีนเค้าก็รวยเพราะเค้าพัฒนาตามหลักเหตุตามหลักวิทยาศาสตร์

พวกเราทั้งหลายเมื่อมีปัญญาแล้วต้องรอบคอบนะ มีปัญญาแล้วต้องรอบคอบอย่าลืมนะชีวิตของเรามันเป็นรายรับรายจ่ายนะ เราไปจับหางงูเดี๋ยวงูมันจะมากัดเรา งูพิษมันจะมากัดเรานะ การที่เราเอาหลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องแล้ว เราต้องมีหลักการมีอุดมการณ์แล้วก็มีอุดมธรรมนะ หลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์นะ แต่ต้องไม่ทิ้งอุดมธรรมนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ ตั้งเอาความรู้สึกที่เอาตัวเป็นที่ ตั้งมันเป็นหลักการเป็นอุดมการณ์แล้วอุดมด้วยความหลงนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้เราเอาทั้งหลักการอุดมการณ์แล้วก็ยกเลิกอุดมหลงนะ

ให้เอาอุดมธรรมให้เอาธรรมเอาธรรมบุญมันถึงจะสมบูรณ์เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี เราอยากได้มากมันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เราต้องรู้จักความพอดีเข้าสู่ความสมดุลทั้งรายรับรายจ่าย

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี การประสูติของพระพุทธเจ้าถึงเป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรีศรูก็เป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำเสด็จดับขันธปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ

เราต้องรู้เข้าใจในการประพณีการปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้รู้หลักการ
รู้อุดมการณ์แล้วก็อุดมธรรม เราอยู่ที่ไหนก็พากันปฏิบัติได้ เมื่อเรามีลมปราณ
มีอายตนะภายใน ๖ ภายนอก ๖ มีธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อยู่ที่ไหนก็ปฏิบัติได้

ให้รู้เข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอ็กคตาในการประพณีการปฏิบัติ

อย่าไปคิดด้วยวิชาความหลงเอาแต่หลักการอุดมการณ์เอาแต่วิทยาศาสตร์นะ
ถ้าเรารวย รวยความหลงมันไม่ตื่นะ รวยความโง่หลงมงายเรียกว่ารวยไสยศาสตร์
มันไม่ตื่นะ ไม่ใช่ความดีมันไม่ใช่บารมีไม่ใช่ปัญญาบริสุทธิ์คุณนะ มันเป็นความหลงนะ

ให้เรารู้เข้าใจ อย่าไปคิดว่าทำไมเราโง่ไปตั้งหลายปี ประเทศสิงคโปร์ประเทศ
เคাঁเล็กนิตเดียวเคাঁตั้งบ่อนคาสีโนเคাঁรวยกัน ประเทศมาเก๊า ก็เหมือนกัน
เคাঁรวยกัน

ประเทศสิงคโปร์เคাঁมีหลักเหตุผลมีหลักวิทยาศาสตร์นะ เคাঁคิดว่าประเทศ
สิงคโปร์มันเล็กนิตเดียว จะทำเกษตรกรรมก็ไม่ได้ จะทำอุตสาหกรรมก็ไม่ได้
ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโนด้วยหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์ก็รวยได้ เพราะคนในนี้โลกนี้
มันคนมีความไม่ฉลาด เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตมันมีมาก
ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโน เราสามารถรวยได้ทางวัตถุ ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์
เคাঁถึงพากันตั้งบ่อนคาสีโน จะเรียกบ่อนคาสีโนก็ได้หรือเรียกบ่อนแห่งความหลงก็ได้
มันคืออันเดียวกัน

ให้เรา รู้เข้าใจ ประเทศไทยเราแผ่นดินกว้างใหญ่ไพศาลเราต้องรู้เข้าใจว่า เราทั้งหลายอย่ายินดีในการเอาความหลงนำชีวิต อย่าไปยินดีในการเอาบ่อนคาสีโน นำชีวิตนะ

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ศาสดาทุกศาสนาเค้ามายกเลิกบ่อนคาสีโน มายกเลิกอบายมุขอบายภูมิ ให้เรา รู้เข้าใจ ถ้าเรา รู้เข้าใจ ทุกอย่างนะไม่มีปัญหา ปัญหาอยู่ที่เราไม่รู้ไม่เข้าใจนะ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะ เป็นอบายมุขอบายภูมิ ถ้าเราไม่รู้ ไม่เข้าใจ มันก็จะพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้ละ เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ จะได้พากัน เจริญสติปัฏฐานทั้ง ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม จริตทั่ว ๆ ไปอานาปานสตินี้ใช้ได้ เป็น หลักการ เป็นอุดมการณ์อุดมธรรม

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลายนะ ท่านทั้งหลายเป็นผู้ประเสริฐเป็นผู้มีลมปราณ ได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ให้เอาชีวิตที่ประเสริฐนี้มา มีปิติ มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อหยุดวิภวสงสารให้กับตัวเอง ด้วยความรู้ ความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของเรานะคือพระนิพพานที่เป็นบริสุทธิ์คุณ ให้รู้เข้าใจ ชีวิตของเราเป็นสิ่งที่ประเสริฐ

ให้ระลึกถึงโอวาทของหลวงปู่มั่น ฐิริทัตโต ท่านตรัสไว้เป็นหลักการอุดมการณ์ อุดมธรรม เพื่อให้สติให้ปัญญา

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอนนะ

ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืนนะ

ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่ดีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม
ความดีเป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณเท่านั้น

การระงับสังขารทั้งหลายด้วยความรู้ความเข้าใจเป็นความรู้คู่กับการประพฤติ
การปฏิบัติ นั้นแหละคืออริยมรรค เป็นหนทางที่ ประเสริฐมีพระนิพพาน
ตั้งแต่ในปัจจุบัน ไม่ต้องรอพระนิพพานเมื่อตายแล้ว ปัจจุบันไม่มีพระนิพพาน
อนาคตจะมีพระนิพพานได้อย่างไร ให้เรารู้เข้าใจเรื่องพระธรรมพระวินัย
พระธรรมพระวินัยที่เป็นสัมมาทิฐิ เพื่อหยุดวิภวสัญญาสงสารนั้นแหละคือพระนิพพาน

ให้พวกเรารู้เข้าใจในเรื่องพระนิพพาน ให้เข้าใจนะ
